

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE (CARGO)

Artykuł I. Postanowienia ogólne

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo), zwanych dalej o.w.u., CHARTIS Europe S.A. Oddział w Polsce, zwane dalej CHARTIS, udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia mienia przewożonego w transporcie osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej, zwanym dalej Ubezpieczonym.
2. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na swoją rzecz lub na rzecz osoby trzeciej, zwanych dalej Ubezpieczonym.
3. Przez użyte w niniejszych o.w.u. określenia należy rozumieć:
 - 3.1. **transport własny** – przewóz ubezpieczonego mienia przez Ubezpieczającego lub jego pracowników za pomocą:
 - a. środków transportu należących do Ubezpieczającego;
 - b. środków transportu użytkowanych przez Ubezpieczającego na podstawie jakiegokolwiek umowy cywilnoprawnej, w tym umowy najmu oraz leasingu;
 - c. środków transportu należących do pracowników Ubezpieczającego, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy przewidzianej w Kodeksie pracy;
 - 3.2. **transport obcy** – transport ubezpieczonego mienia powierzonego do przewozu przewoźnikowi zawodowemu na podstawie listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego;
 - 3.3. **transport krajowy** – przewóz rozpoczynający się i kończący się na terytorium Polski;
 - 3.4. **transport międzynarodowy** – przewóz, który odbywa się między przynajmniej dwoma krajami oraz rozpoczyna się lub kończy się na terytorium Polski;
 - 3.5. **list przewozowy** – dokument w formie i treści spełniającej kryteria określone prawem, potwierdzający zawarcie umowy o przewóz mienia w odpowiednich przepisach prawnych;
 - 3.6. **szkoda** – bezpośrednia utrata, ubytek lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia;
 - 3.7. **szkoda ukryta** – szkoda polegająca na utracie, ubytku lub uszkodzeniu powstała w przewożonym mieniu, której stwierdzenie przez odbiorcę w czasie dokonywania przez niego odbioru ubezpieczonego mienia po zakończeniu transportu, pomimo dołożenia zwykłej staranności, jest niemożliwe.
 - 3.8. **franszyza redukcyjna** – wskazany w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia udział Ubezpieczonego w szkodzie, wyrażony jako kwota lub procent wartości szkody, który ma to znaczenie, że ochroną ubezpieczeniową udzielaną przez CHARTIS nie są objęte szkody o mniejszej wartości niż wskazana kwota. Jeżeli szkoda przewyższa wysokość franszyzy redukcyjnej, wypłacane odszkodowanie ulega zmniejszeniu o wartość wskazaną jako franszyza redukcyjna;
 - 3.9. **franszyza integralna** – wskazany w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia udział Ubezpieczonego w szkodzie wyrażony jako kwota lub procent wartości szkody, mający to znaczenie, że ochroną ubezpieczeniową udzielaną przez CHARTIS nie są objęte szkody o mniejszej wartości niż wskazana franszyza integralna. Jeżeli szkoda przewyższa wartość franszyzy integralnej, nie potrąca się jej z odszkodowania;
 - 3.10. **obrót księgowy** – suma kosztu nabycia i przychodu ze sprzedaży, pochodzących z udokumentowanych fakturami odpowiednio zakupu i sprzedaży zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową;
 - 3.11. **pożar** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
 - 3.12. **uderzenie pioruna** – bezpośrednie oddziaływanie wyładowania atmosferycznego (pioruna) na środek transportu lub przewożone mienie;
 - 3.13. **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub par. Wybuch (eksplozja) kotła, rurociągu itp. lub naczyń ciśnieniowych ma miejsce w razie rozerwania jego ścianek w stopniu powodującym gwałtowne wyrównanie różnicy ciśnień między wnętrzem zbiornika a jego otoczeniem. W razie powstania wybuchu (eksplozji) wewnątrz zbiornika na skutek reakcji chemicznej

uszkodzenie takiego zbiornika podlega odszkodowaniu wtedy, gdy jego ścianki nie zostały rozerwane. Do wybuchu zalicza się także implozję (szkody powstałe w wyniku podciśnienia), polegającą na uszkodzeniu ciśnieniem zewnętrznym zbiornika lub aparatu próżniowego;

- 3.14. **upadek statku powietrznego** – katastrofa albo przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku;
- 3.15. **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/sek., co powinno zostać potwierdzone orzeczeniem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Jeśli nie ma możliwości uzyskać potwierdzenia, brany jest pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący wyraźnie o działaniu huraganu;
- 3.16. **powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub w zbiornikach wód stojących wskutek nadmiernych opadów atmosferycznych, spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i pofałdowanych, topnienia kry lodowej lub tworzenia się zatorów lodowych;
- 3.17. **grad** – opad atmosferyczny składający się z drobin lodu, który w najbliższej okolicy wyrządził szkody o charakterze masowym, a rodzaje i rozmiar tych szkód świadczą wyraźnie o działaniu gradu;
- 3.18. **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie ze zboczy górskich mas śniegu, lodu, kamieni lub skał;
- 3.19. **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych, pustych podziemnych przestrzeni;
- 3.20. **osuwanie się ziemi** – ruch ziemi na stokach, nie spowodowany działalnością ludzką;
- 3.21. **wypadek środka transportu** – zderzenie pojazdu z jakimkolwiek obiektem, a także przewrócenie się lub wypadnięcie z trasy, a także powodujące szkodę w pojeździe zawalenie się mostu lub tunelu;
- 3.22. **kradzież będąca następstwem wypadku środka transportu** – zabór mienia przez osobę trzecią dokonany w miejscu powstania szkody, z uszkodzonego podczas wypadku środka transportu;
- 3.23. **kradzież z włamaniem** – zabór mienia przez osobę trzecią w celu przywłaszczenia go po usunięciu lub uszkodzeniu w sposób trwały przeszkody stanowiącej część konstrukcji środka transportu lub specjalnego zabezpieczenia utrudniającego dostęp do jego wnętrza;
- 3.24. **rabunek** – zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia go, przy użyciu lub pod groźbą natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie lub przez doprowadzenie jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 3.25. **kradzież łącznie ze środkiem transportu** – zabór mienia przez osobę trzecią, z jednoczesnym dokonaniem zaboru środka transportu lub jego czasowym zawłaszczeniem.

Artykuł II. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie nowe bądź używane przewożone na ryzyko Ubezpieczającego, z użyciem jednego lub kilku środków transportu.
2. Mienie objęte ochroną ubezpieczeniową jest określone w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia.
3. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęte:
 - 3.1. mienie stanowiące własność Ubezpieczającego,
 - 3.2. mienie będące w gestii Ubezpieczającego, jeżeli zgodnie z ustaleniami kontraktowymi dotyczącymi tego mienia ponosi on ryzyko przypadkowej utraty, ubytku lub uszkodzenia mienia podczas transportu.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie przewożone zarówno w transporcie krajowym, jak i międzynarodowym, za pomocą transportu samochodowego, morskiego, lotniczego, kolejowego i środkami żeglugi śródlądowej.

5. Mienie jest objęte ubezpieczeniem na całej trasie przewozu, określonej w umowie ubezpieczenia, a w razie zaistnienia takiej konieczności transportem obcym – wraz z niezbędnymi czynnościami przeładunkowymi i przejściowym składowaniem mienia podczas zwykłego przebiegu transportu trwającymi nie dłużej niż 14 dni.

Artykuł III. Zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody w ubezpieczonym mieniu nie wskazane w wyłączeniach z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyszczególnionych w art. IV, powstałe w następstwie:
 - 1.1. pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, huraganu, powodzi, gradu, lawiny, zapadania się ziemi, osuwania się ziemi, upadku statku powietrznego, wypadku środka transportu oraz kradzieży będącej następstwem wypadku środka transportu;
 - 1.2. kradzieży z włamaniem, rabunku oraz kradzieży łącznie ze środkiem transportu;
 - 1.3. innych przyczyn o charakterze losowym, niż wymienione powyżej w pkt. 1.1 oraz w pkt. 1.2.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może obejmować:
 - 2.1. **zakres podstawowy** – określony w pkt. 1.1;
 - 2.2. **zakres rozszerzony** – określony w pkt. 1.1 i 1.2;
 - 2.3. **zakres pełny** – określony w pkt. 1.1, 1.2 i 1.3.
3. Ochrona ubezpieczeniowa, z zastrzeżeniem wymienionym w art. V ust. 7 niniejszych o.w.u. rozpoczyna się w chwili:
 - 3.1. zakończenia załadunku mienia na środek transportu – w odniesieniu do transportu własnego;
 - 3.2. rozpoczęcia załadunku mienia na środek transportu lub przyjęcia mienia do przewozu przez przewoźnika w miejscu nadania, w zależności od tego, z którą z tych czynności wiąże się początek biegu ryzyka dla Ubezpieczającego w ramach jego odpowiedzialności – w odniesieniu do transportu obcego.
4. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się w chwili:
 - 4.1. rozpoczęcia rozładunku środka transportu – w odniesieniu do transportu własnego;
 - 4.2. zakończenia rozładunku środka transportu w miejscu przeznaczenia określonym w liście przewozowym lub wydania mienia odbiorcy, w zależności od tego, z którą z tych czynności wiąże się koniec biegu ryzyka dla Ubezpieczającego w ramach jego odpowiedzialności – w odniesieniu do transportu obcego.

Artykuł IV. Wyłączenia oraz ograniczenia odpowiedzialności

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej odnośnie do mienia w transporcie nie obejmuje przewozów:
 - 1.1. wartości pieniężnych, za które uważa się krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czeki, weksle i inne papiery wartościowe;
 - 1.2. złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł, platyny i pozostałych metali z grupy platynowców;
 - 1.3. dzieł sztuki, przedmiotów artystycznych i unikatowych, zbiorów i kolekcji wszelkiego rodzaju;
 - 1.4. towarów niebezpiecznych, których przewóz jest zabroniony w rozumieniu umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR);
 - 1.5. żywych zwierząt;
 - 1.6. mienia przewożonego jako bagaż podręczny oraz mienia przesylnego;
 - 1.7. mienia uszkodzonego lub zdekompletowanego.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej jest ograniczony przez wyłączenie szkód powstałych wskutek:

- 2.1. naturalnych ubytków wagi, miary i objętości mieszczących się w granicach obowiązujących lub zwyczajowo przyjętych norm;
 - 2.2. nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania mienia w środku transportu lub w kontenerze oraz przekroczenia norm załadowania środka transportu lub przyczepy, jeżeli czynności tych dokonuje Ubezpieczający lub Ubezpieczony;
 - 2.3. zastosowania niewłaściwego opakowania lub jego braku albo niedostatecznego, nieściśłego lub niezgodnego ze stanem faktycznym oznakowania opakowania zewnętrznego mienia, związanego z manipulacjami jednostką ładunkową podczas całego procesu transportu;
 - 2.4. wady ukrytej ubezpieczonego mienia lub jego naturalnych właściwości, takich jak np. samozapalenie, samozepsucie;
 - 2.5. winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność;
 - 2.6. przewozu mienia w obrębie tej samej nieruchomości (posesji);
 - 2.7. wojny, działań zbrojnych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, sabotażu, zamieszek, strajków, lokautów, aktów zagrażających dobru i porządkowi publicznemu lub aktów terroru oraz czynów osób działających z pobudek politycznych;
 - 2.8. konfiskaty, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia przewożonego mienia lub środka transportu albo ograniczenia swobody przewozu na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze;
 - 2.9. udzielenia przez Ubezpieczającego przewoźnikowi lub spedytorowi błędnych lub niewystarczających wskazówek dotyczących sposobu przeprowadzenia transportu, jego trasy oraz właściwości mienia lub warunków jego przewozu;
 - 2.10. działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, dezynfekcji, dezynsekcji oraz działania pasożytów;
 - 2.11. dokonywania obrotu towarowego mieniem nielegalnie wytworzonym lub sprowadzonym oraz pochodzącym z kradzieży lub nielegalnego wprowadzania lub wyprowadzania ludzi, towarów lub zwierząt przez granicę obszaru celnego;
 - 2.12. naturalnego zużycia mienia w odniesieniu do używanego przedmiotu ubezpieczenia.
3. Dla transportu własnego zakres ochrony ubezpieczeniowej jest ograniczony przez wyłączenie szkód powstałych wskutek:
 - 3.1. złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu mienia danego rodzaju;
 - 3.2. stanu nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środka transportu oraz innych osób uczestniczących w przewozie ubezpieczonego mienia;
 - 3.3. opóźnienia dostawy;
 - 3.4. nieuzasadnionej zmiany trasy przejazdu, gdy taka trasa pierwotnie była uzgodniona w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia;
 - 3.5. zwykłych zmian atmosferycznej wilgotności oraz normalnych opadów deszczu, śniegu i zwykłych wahań temperatury (mróz, upał), chyba że szkoda powstała na skutek wypadku środka transportu;
 - 3.6. prowadzenia tzw. handlu obwoźnego, rozumianego jako dokonywanie sprzedaży mienia bezpośrednio ze środka transportu na trasie transportu własnego.
 4. CHARTIS jest wolne od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający lub jego pełnomocnik podali do wiadomości CHARTIS niezgodne z prawdą informacje i okoliczności, o których mowa w art. V ust. 3 lub nie dopełnili obowiązku wynikającego z art. X ust. 1, chyba że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia szkody objętej umową ubezpieczenia.
 5. W wypad szkody ukrytej ciężar dowodu, że powstała ona w mieniu na odcinku transportu ubezpieczonym przez CHARTIS spoczywa na Ubezpieczającym.

Artykuł V. Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Zapytanie ofertowe skierowane do CHARTIS w formularzu kwestionariusza ubezpieczeniowego lub w innym piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia powinno zawierać następujące dane:
 - 1.1 nazwę i adres Ubezpieczającego;
 - 1.2 rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej;
 - 1.3 przedmiot ubezpieczenia;
 - 1.4 okres ubezpieczenia;
 - 1.5 typ transportu (własny czy obcy);
 - 1.6 rodzaj transportu;
 - 1.7 zakres ubezpieczenia;
 - 1.8 sposób przewożenia i rodzaj opakowania przewożonego mienia;
 - 1.9 trasę transportu lub zakres terytorialny;
 - 1.10 rodzaj polisy (zgodnie z ust. 5);
 - 1.11 maksymalną wartość przewożonego mienia na jeden środek transportu;
 - 1.12 sposób szacowania podstawy naliczenia składki;
 - 1.13 przewidywaną wartość przewożonego mienia lub obrotu księgowego w okresie ubezpieczenia;
 - 1.14 przyczyny, liczbę i wielkość szkód transportowych w mieniu Ubezpieczającego w ciągu ostatnich 3 lat.
2. CHARTIS może zażądać od Ubezpieczającego dodatkowych informacji koniecznych do oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
3. Ubezpieczający jest obowiązany udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone w kwestionariuszu ubezpieczeniowym lub w innych pismach skierowanych do niego przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz podać wszystkie znane mu okoliczności, istotne dla oceny ryzyka i ustalenia wysokości składki. Jeżeli CHARTIS zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. Jeżeli Ubezpieczający działał przez pełnomocnika, to obowiązek określony w ust. 3 ciąży również na pełnomocniku i obejmuje także okoliczności znane pełnomocnikowi.
5. Ubezpieczający może ubezpieczyć mienie według:
 - 5.1 **polisy jednostkowej** – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje czas trwania jednego transportu;
 - 5.2 **polisy obrotowej** – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie transporty ubezpieczonego mienia dokonywane przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w okresie ubezpieczenia;
 - 5.3 **polisy otwartej** – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie transporty zgłoszone w deklaracjach do CHARTIS przez Ubezpieczającego w czasie wskazanego w polisie okresu jej ważności. Ubezpieczający jest obowiązany każdorazowo przed rozpoczęciem transportu przesyłać deklarację z informacjami dotyczącymi ubezpieczanego transportu. Informacje, które Ubezpieczający jest zobowiązany podać w deklaracji, są określone w polisie otwartej;
 - 5.4 **polisy ryczałtowej** – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie transporty ubezpieczonego mienia dokonywane przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w okresie ubezpieczenia i wykonywane środkami transportu wyszczególnionymi w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia, bez względu na częstotliwość przewozów.
6. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą dostarczenia do CHARTIS pisemnej i bezwarunkowej akceptacji oferty przez Ubezpieczającego lub pełnomocnika działającego w jego imieniu.
7. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność CHARTIS rozpoczyna się odnośnie do:

- 7.1 polisy jednostkowej – następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki;
- 7.2 polisy obrotowej – następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia;
- 7.3 polisy otwartej – następnego dnia po dostarczeniu deklaracji do CHARTIS;
- 7.4 polisy ryczałtowej – następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.

Artykuł VI. Limit odpowiedzialności

1. Górną granicę odpowiedzialności CHARTIS w razie wystąpienia szkody w jednym środku transportu stanowi określona w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia maksymalna wartość przewożonego mienia na jeden środek transportu, zwana dalej limitem odpowiedzialności.
2. Limit odpowiedzialności ustala Ubezpieczający na podstawie wartości ubezpieczanego mienia, określonej w fakturze dostawcy lub zastępującym fakturę dowodzie wewnętrznym, a w razie ich braku – na podstawie kosztów wytworzenia lub wartości rynkowej.
3. Jeżeli podany przez Ubezpieczającego limit odpowiedzialności w zapytaniu ofertowym o ubezpieczenie i określony w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia jest:
 - 3.1. wyższy od faktycznej wartości przewożonego mienia - CHARTIS ponosi odpowiedzialność do wysokości faktycznej wartości przewożonego mienia w dniu wystąpienia szkody;
 - 3.2. niższy od faktycznej wartości przewożonego mienia - CHARTIS ponosi odpowiedzialność, która do wysokości szkody pozostaje w takim samym stosunku, jaki wynika z proporcji limitu odpowiedzialności do faktycznej wartości przewożonego mienia w dniu wystąpienia szkody.
4. Limit odpowiedzialności ustalony w sposób określony w ust. 2 może być powiększony po opłaceniu dodatkowej składki o koszty transportu do miejsca przeznaczenia, cła lub inne koszty (np. tzw. „utrata zysku” w wysokości nie przekraczającej 10 % wartości ubezpieczonego mienia, powiększonej o wyżej wymienione koszty), jeżeli faktura dostawcy nie obejmuje tych kosztów lub jeżeli na Ubezpieczającym jako dostawcy ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
5. Jeżeli Ubezpieczający przewiduje - za opłaceniem dodatkowej składki - ubezpieczenie na trasie przewozu składowania mienia nie wynikającego ze zwykłego przebiegu transportu, lecz wynikającego z decyzji Ubezpieczającego, powinien on określić w kwestionariuszu ubezpieczeniowym lub w innym piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia limit odpowiedzialności na składowanie, okres składowania oraz sposób zabezpieczenia mienia na okres składowania.

Artykuł VII. Składka

1. Składkę oblicza się według stopy składki uzgodnionej przez strony umowy ubezpieczenia podczas jej zawarcia od podstawy naliczenia składki.
2. Wysokość składki lub stopa składki jest określona w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia.
3. Podstawa naliczenia składki zależy od rodzaju polisy. W odniesieniu do:
 - 3.1. polisy jednostkowej – podstawę naliczenia składki stanowi maksymalna wartość przewożonego mienia na jeden środek transportu, zadeklarowana przez Ubezpieczającego;
 - 3.2. polisy obrotowej – podstawę naliczenia składki stanowi przewidywana przez Ubezpieczającego w kolejnym okresie ubezpieczenia lub uzyskane w ostatnim okresie obrachunkowym wartość przewożonego mienia lub wartość obrotu księgowego;

- 3.3. polisy otwartej – podstawę naliczenia składki stanowi suma zgłaszanych przez Ubezpieczającego w poszczególnych deklaracjach wartości przewożonego mienia;
- 3.4. polisy ryczałtowej – podstawę naliczenia składki stanowi maksymalna wartość przewożonego mienia na jeden środek transportu, zadeklarowana przez Ubezpieczającego osobno dla każdego środka transportu zgłoszonego do przewożenia ubezpieczonego mienia.
4. Jeżeli nie uzgodniono inaczej, Ubezpieczający jest obowiązany opłacić składkę w terminie 14 dni od daty wystawienia polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, a w wypadku polisy jednostkowej Ubezpieczający opłaca składkę nie później niż jeden dzień przed rozpoczęciem transportu, pod rygorem uznania, że brak udzielonej ochrony.
5. W wypadku polisy jednostkowej za datę zapłaty składki przyjmuje się datę dokonania przez Ubezpieczającego przelewu lub wpłaty na rachunek CHARTIS, potwierdzonych stemplem pocztowym lub bankowym.
6. Ubezpieczający oraz CHARTIS mogą uzgodnić rozłożenie płatności składki na raty. Terminy płatności oraz wysokości rat są określone w fakturze, polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia.
7. W wypadku polisy obrotowej:
 - 7.1. stosuje się minimalną składkę depozytową, stanowiącą procent przewidywanej składki, opłacaną na początku okresu ubezpieczenia i nie podlegającą zwrotowi;
 - 7.2. Ubezpieczający jest obowiązany do przekazywania do CHARTIS informacji o rzeczywistej wartości przewiezionego mienia lub rzeczywistej wartości obrotu księgowego za ustalony w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia okres rozliczeniowy - w ciągu 14 dni po upływie tego okresu;
 - 7.3. jeżeli nie umówiono się inaczej, rozliczenie składki następuje w ciągu 30 dni po zakończeniu okresu rozliczeniowego, ale nie wcześniej niż w ciągu 14 dni od momentu przekazania informacji, o której mowa w pkt. 7.2;
 - 7.4. rzeczywista składka jest kalkulowana w oparciu o rzeczywistą wartość przewiezionego mienia lub rzeczywistą wartość obrotu księgowego w okresie rozliczeniowym, według stopy składki określonej w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia;
 - 7.5. jeżeli rzeczywista składka jest wyższa od minimalnej składki depozytywnej za dany okres rozliczeniowy, Ubezpieczający jest zobowiązany do zapłaty różnicy (zwanej składką dodatkową);
 - 7.6. rozliczenie rzeczywistej wartości przewiezionego mienia lub rzeczywistej wartości obrotu księgowego zadeklarowanej w walucie obcej następuje według średniego kursu NBP z dnia początku okresu ubezpieczenia.

Artykuł VIII. Okres ubezpieczenia

Okres ubezpieczenia jest oznaczony w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem warunków wskazanych w niniejszych o.w.u.

Artykuł IX. Wygaśnięcie ochrony ubezpieczeniowej

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający będący osobą fizyczną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej ma prawo odstąpić od umowy w terminie 30 dni, a będący przedsiębiorcą - w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia; odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w którym CHARTIS udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W takiej sytuacji Ubezpieczający jest obowiązany do zwrotu polisy lub do dostarczenia polisy do CHARTIS w celu jej anulowania.
2. Wysokość składki podlegającej zwrotowi ustala się proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

3. Każda ze stron umowy ubezpieczenia może w ciągu miesiąca od daty wypłaty odszkodowania albo daty doręczenia Ubezpieczającemu odmowy wypłaty odszkodowania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.
4. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi tylko wtedy, gdy za ten okres nie wypłacono żadnego odszkodowania.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
6. Odstąpienia od umowy dokonuje się przez pisemne oświadczenie woli jednej ze stron.
7. Niezapłacenie składki lub jej kolejnej raty w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, a CHARTIS po upływie terminu wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności - powoduje rozwiązanie umowy z dniem, w którym przypadał termin płatności składki lub jej raty.
8. Jeżeli Ubezpieczający zapłaci należność w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty wysłanego po upływie terminu płatności składki lub kolejnej raty składki określonej w umowie ubezpieczenia - to uznaje się, że rozwiązanie umowy nie nastąpiło, jeśli w okresie między wymaganym terminem płatności a dniem zapłaty składki nie zaszło zdarzenie mogące powodować szkodę.
9. Jeżeli nie zaistniały przyczyny obiektywne i niezależne od Ubezpieczającego lub od CHARTIS, strony nie dopuszczają możliwości wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w trakcie okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem okoliczności wymienionych w ust. 1, ust. 3, ust. 5 i ust. 7.

Artykuł X. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

1. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający lub jego pełnomocnik obowiązani są niezwłocznie zawiadomić CHARTIS o wszelkich zmianach okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia szkody lub o które CHARTIS zapytywało w kwestionariuszu ubezpieczeniowym lub w innych pismach skierowanych do Ubezpieczającego przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Powyższy obowiązek obejmuje również okoliczności znane pełnomocnikowi Ubezpieczającego.
2. Ubezpieczający jest obowiązany przestrzegać obowiązujących przepisów, mających na celu zapobieganie powstaniu szkody oraz stosować wszelkie dostępne środki służące zabezpieczeniu przewożonych rzeczy przed kradzieżą i rabunkiem.
3. W razie zaistnienia szkody Ubezpieczający jest obowiązany:
 - 3.1. użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
 - 3.2. zabezpieczyć dowody zaistnienia szkody;
 - 3.3. niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia wystąpienia szkody zawiadomić CHARTIS pisemnie, telefonicznie lub faksem o jej powstaniu, wraz z podaniem szacunkowej wartości szkody;
 - 3.4. niezwłocznie zawiadomić (jeżeli nie zrobił tego wcześniej przewoźnik lub spedytor):
 - a. straż pożarną – jeśli zdarzy się pożar,
 - b. policję, jeżeli istnieją podejrzenia, że szkoda powstała wskutek kradzieży, rabunku lub wypadku środka transportu;
 - 3.5. nie dokonywać żadnych zmian w miejscu wystąpienia szkody bez uzyskania zgody od przedstawiciela CHARTIS, chyba że zmiana jest niezbędna do zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie, zmniejszenia rozmiarów szkody lub jest konieczna z innych

- uzasadnionych względów. CHARTIS nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczęło czynności likwidacyjnych w ciągu 5 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie;
- 3.6. umożliwić CHARTIS wzięcie udziału w czynnościach niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić CHARTIS w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnić pełną dokumentację ubezpieczonego mienia;
 - 3.7. zażądać od przewoźnika lub spedytora sporządzenia protokołu szkodowego, uwzględniającego wszystkie okoliczności i przyczyny powstania szkody, lub w wypadku przewożenia mienia transportem własnym sporządzić komisyjny protokół szkodowy z udziałem przynajmniej jednej osoby nie będącej w stosunku prawnym z Ubezpieczającym lub CHARTIS;
 - 3.8. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć do CHARTIS w ciągu trzech dni licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego odpis prawomocnego orzeczenia sądu lub innego organu orzekającego bądź postanowienie o umorzeniu postępowania karnego albo w sprawie o wykroczenie, które zostały wydane w związku ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową.
4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia CHARTIS poinformuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz przeprowadzi postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub drogą elektroniczną informuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z tytułu umowy ubezpieczenia, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.
 5. Ubezpieczający ma obowiązek zgłaszać do CHARTIS fakty zaistnienia w danej sprawie zbiegu praw do odszkodowań z tytułu dwóch lub więcej ubezpieczeń z racji tego samego zdarzenia, pod rygorem braku odpowiedzialności CHARTIS, chyba że nie był w stanie się o tym dowiedzieć.
 6. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć do CHARTIS następujące dokumenty, z uwzględnieniem ust. 4, niezbędne do ustalenia okoliczności wystąpienia szkody oraz ustalenia wysokości odszkodowania:
 - 6.1. kalkulację wysokości roszczenia;
 - 6.2. polisę lub inny dokument ubezpieczenia przewożonego mienia;
 - 6.3. fakturę (oryginał do wglądu) lub inne dokumenty pozwalające ustalić rozmiar szkody zgodnie z art. XI ust. 1 i ust. 2;
 - 6.4. specyfikację mienia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego w następstwie szkody;
 - 6.5. oryginalny list przewozowy w transporcie obcym lub inny dokument stanowiący dowód przyjęcia mienia do przewozu;
 - 6.6. oryginalny protokół lub oryginalna kopia protokołu o szkodzie, sporządzone zgodnie z art. X pkt. 3.7;
 - 6.7. dokumentację zabezpieczającą roszczenia regresowe CHARTIS w stosunku do osób trzecich;
 - 6.8. przelew praw dokonany przez Ubezpieczającego na rzecz CHARTIS w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za powstanie szkody w ubezpieczonym mieniu;
 - 6.9. inne dokumenty niezbędne w toku likwidacji szkody, które CHARTIS zażąda w związku z jej wystąpieniem.
 7. Dokumenty, o których mowa powyżej w ust. 6, Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć do CHARTIS w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Jeżeli nie zaistniały przyczyny obiektywne i niezależne od Ubezpieczającego lub od CHARTIS, to konsekwencją niedostarczenia w terminie dokumentów określonych w pkt. 6.1 – 6.6 jest brak zobowiązania CHARTIS do wypłaty odszkodowania.

8. CHARTIS ma obowiązek udostępnić osobom, o jakich mowa w ust. 4, informacje i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności gwarancyjnej CHARTIS i wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mają prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów akt szkodowych, przy czym sposób udostępniania akt szkodowych nie będzie wiązać się z nadmiernymi, ponad potrzebę, utrudnieniami dla tych osób.
9. Ubezpieczający obowiązany jest udzielić CHARTIS wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym: zabezpieczyć prawa regresowe (złożenie reklamacji do odpowiedzialnego za szkodę), dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.

Artykuł XI. Ustalenie rozmiaru szkody

1. Rozmiar szkody w ubezpieczonym mieniu ustala się:
 - 1.1. w razie utraty, ubytku lub takiego uszkodzenia mienia, że z uwagi na swoje właściwości mienie nie nadaje się do naprawy:
 - a. według wartości mienia w fakturze lub w dokumencie wewnętrznym, jeżeli przewóz odbywa się pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem art. IV pkt. 2.6;
 - b. w przypadku producenta mienia jako Ubezpieczającego/Ubezpiezonego, który nie deklaruje sposobu szacowania limitu odpowiedzialności według wartości fakturowej sprzedaży - według kosztów wytworzenia;
 - c. w przypadku braku faktury - według wartości rynkowej zweryfikowanej przez CHARTIS na podstawie ekspertyzy wraz z kosztorysem sporządzonym przez rzeczoznawcę powołanego przez CHARTIS;
 - 1.2. w razie uszkodzenia mienia, które nadaje się do naprawy – według rzeczywistego kosztu naprawy;
 - 1.3. w razie uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym go do dalszej sprzedaży po obniżonych cenach – według różnicy między wartością tego mienia przed zajściem szkody, a wartością ustaloną w drodze przeceny; o każdej przecenie uszkodzonego mienia Ubezpieczający jest obowiązany zawiadomić CHARTIS najpóźniej 3 dni przed jej przeprowadzeniem oraz dostarczyć dokumenty potwierdzające dokonywanie takiej przeceny. CHARTIS ma prawo wziąć udział w dokonywaniu przeceny.
2. Rozmiar szkody w ubezpieczonym mieniu ustala się według wartości mienia w momencie powstania szkody, w oparciu o sposób szacowania limitu odpowiedzialności, deklarowany przez Ubezpieczającego w zapytaniu ofertowym lub w innym piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia i określonej w polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia.
3. Jeśli brak wymaganej przez CHARTIS w kwestionariuszu ubezpieczeniowym lub w innym piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia informacji o podstawie szacowania, rozmiar szkody ustala się na podstawie wartości zakupu netto (bez VAT) lub kosztów wytworzenia netto (bez VAT).
4. Wysokość kosztów naprawy nie może przekroczyć rzeczywistej wartości mienia z dnia wystąpienia szkody, która odpowiada wartości fakturowej, a w odniesieniu do mienia używanego jest pomniejszona o faktyczny stopień zużycia mienia.

Artykuł XII. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach limitu odpowiedzialności, wraz z następującymi kosztami:
 - 1.1. udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w art.X pkt.3.1, w celu zmniejszenia szkody oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociaż okazałyby się bezskuteczne;
 - 1.2. koszty usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach do 10 % wartości szkody;

- 1.3. koszty transportu do miejsca przeznaczenia oraz cła, jeżeli zostały one włączone do limitu odpowiedzialności;
- 1.4. koszty ekspertyzy rzeczoznawcy, jeżeli został powołany przez Ubezpieczającego za uprzednią zgodą CHARTIS.
2. Odszkodowanie zostaje pomniejszone o:
 - 2.1. kwotę franszyzy redukcyjnej, jeżeli jest określona w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia;
 - 2.2. wartość pozostałości po częściowo zniszczonym lub uszkodzonym mieniu, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży;
 - 2.3. wartość ubytku naturalnego określonego normami branżowymi lub w kontrakcie.
3. CHARTIS nie odpowiada za szkody nieprzekraczające równowartości kwoty 50 USD, stanowiącą jednocześnie franszyzę integralną. Wartość franszyzy integralnej zostanie przeliczona przez CHARTIS na PLN wg średniego kursu NBP z dnia powstania szkody.
4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej.
5. Wartość roszczenia określona w walucie innej niż PLN zostanie przeliczona przez CHARTIS na PLN wg średniego kursu NBP z dnia wydania decyzji. Wypłata odszkodowania następuje w PLN.

Artykuł XIII. Wypłata odszkodowania

1. CHARTIS wypłaci odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, lecz nie później niż 14 dni od daty dostarczenia kompletu dokumentów wymienionych w art. X ust. 6 niniejszych o.w.u.
2. Jeżeli w terminie określonym powyżej w ust. 1 nie jest możliwe dostarczenie przez Ubezpieczającego dokumentów wymienionych w art. X ust. 4 i 6 lub wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności CHARTIS albo wysokości odszkodowania, CHARTIS wypłaci odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania wypłaci w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
3. Jeżeli w terminach określonych w umowie ubezpieczenia lub w przepisach prawa CHARTIS nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, CHARTIS informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
5. CHARTIS może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązków określonych w art. X ust.3, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub zwiększenie jej rozmiaru.
6. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w art. X pkt.3.1, CHARTIS jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
7. W razie wypłaty odszkodowania za uszkodzone mienie w pełnej wysokości roszczenia Ubezpieczającego, CHARTIS ma prawo żądać wydania mu tego mienia lub uzależnić wypłatę odszkodowania od jego wydania.

8. W razie odnalezienia mienia, za które Ubezpieczający otrzymał od CHARTIS odszkodowanie, Ubezpieczający jest obowiązany przyjąć to mienie i dokonać zwrotu odszkodowania do CHARTIS w granicach wartości odzyskanego mienia, po odliczeniu kosztów związanych z jego odzyskaniem, w terminie 14 dni od daty przyjęcia odnalezionego mienia przez Ubezpieczającego. CHARTIS może w pewnych wypadkach wyrazić zgodę na przyjęcie odzyskanego mienia w drodze zrzeczenia się przez Ubezpieczającego praw do tego mienia na rzecz CHARTIS.
9. W przypadku wypłaty odszkodowania z podatkiem VAT i uzyskania korzyści finansowej przez Ubezpieczającego z tytułu odliczenia podatku naliczonego od należnego, Ubezpieczający jest zobowiązany jest do zwrotu części odszkodowania - przewyższającej z tego tytułu rzeczywistą szkodę - na rzecz CHARTIS.

Artykuł XIV. Usiłowanie wyłudzenia odszkodowania

Ubezpieczający traci prawo do odszkodowania, jeżeli on lub osoba upoważniona do działania w jego imieniu umyślnie spowodowali zdarzenie będące podstawą do wypłaty odszkodowania bądź też umyślnie, niezgodnie ze stanem faktycznym dokumentowali okoliczności zdarzenia powodującego szkodę lub wpływającego na wysokość szkody.

Artykuł XV. Roszczenie zwrotne

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przysługujące Ubezpieczającemu roszczenie osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na CHARTIS do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa powyżej w ust. 1, nie przechodzi na CHARTIS, jeżeli sprawcą szkody jest osoba, zatrudniona przez Ubezpieczającego na podstawie umowy o pracę lub innej umowy przewidzianej w Kodeksie pracy.
3. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody CHARTIS zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, CHARTIS może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostało ujawnione po wypłacie odszkodowania, CHARTIS może zażądać od Ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

Artykuł XVI. Właściwość sądowa

Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej (sąd właściwy miejscowo dla siedziby CHARTIS w Warszawie), albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z tytułu umowy ubezpieczenia.

Artykuł XVII. Postanowienia końcowe

1. Umowa ubezpieczenia może być zawierana na podstawie klauzul umownych, zawierających postanowienia dodatkowe lub odmienne, uzgodnione przez strony, odbiegające od postanowień niniejszych o.w.u. W umowie ubezpieczenia dotyczącej obrotu z zagranicą mogą być za zgodą stron włączone do umowy zagraniczne warunki ubezpieczenia.
2. Wszelkie zmiany odbiegające od niniejszych o.w.u., wynikające ze szczególnych ustaleń pomiędzy CHARTIS i Ubezpieczającym muszą być sporządzone pisemnie, pod rygorem ich nieważności, i mają pierwszeństwo w stosowaniu przed normami niniejszych o.w.u.
3. CHARTIS zastrzega sobie prawo, po uprzednim porozumieniu się z Ubezpieczającym, wglądu do umów, ksiąg handlowych, korespondencji oraz wszelkich innych dokumentów dotyczących

ubezpieczenia mienia w transporcie, z zastrzeżeniem dochowania przez CHARTIS tajemnicy handlowej i ubezpieczeniowej.

4. Zawiadomienia i oświadczenia dotyczące umowy ubezpieczenia przesyłane są na piśmie pod adresem siedziby CHARTIS. Jeżeli Ubezpieczający zmienił siedzibę i nie zawiadomił o tym CHARTIS, przyjmuje się, że CHARTIS dopełniło obowiązku zawiadomienia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni adres Ubezpieczającego.
5. Skargi lub zażalenia związane z zawieraniem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia Ubezpieczający będący osobą fizyczną lub Uprawniony z tytułu umowy ubezpieczenia może zgłaszać do Dyrekcji Generalnej CHARTIS za pośrednictwem jednostki organizacyjnej CHARTIS, w kompetencjach której leży rozpatrzenie sprawy, jakiej skarga lub zażalenie dotyczy.
6. W sprawach nie uregulowanych niniejszymi o.w.u., klauzulami umownymi lub włączonymi do umowy zagranicznymi warunkami ubezpieczenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (DzU nr 124 poz.1151); ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (DzU nr 119, poz. 575 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 1 grudnia 1961 roku Kodeks morski (DzU nr 58, poz. 318 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (DzU nr 121, poz. 591) oraz inne bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa.
7. Niniejsze o.w.u. zostały zatwierdzone przez Dyrektora Oddziału Chartis Europe Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie w dniu 30 września 2009 roku oraz wprowadzone do obrotu z dniem 1 października 2009 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych po tej dacie.